

Jarosław
(Woj. Podkarpackie)

Kolegiata
pw. św. Jana Chrzciciela
i Bożego Ciała

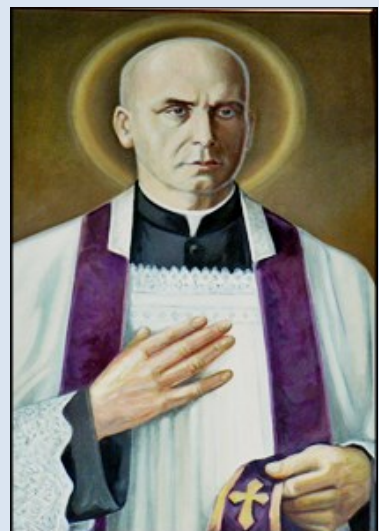
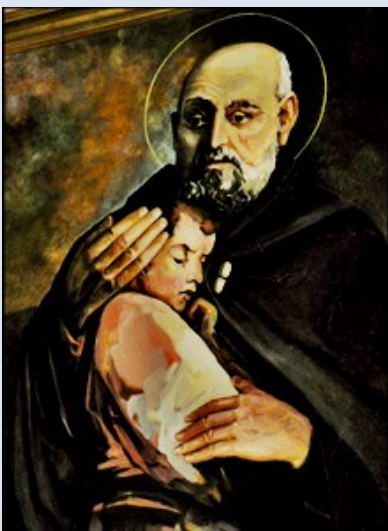
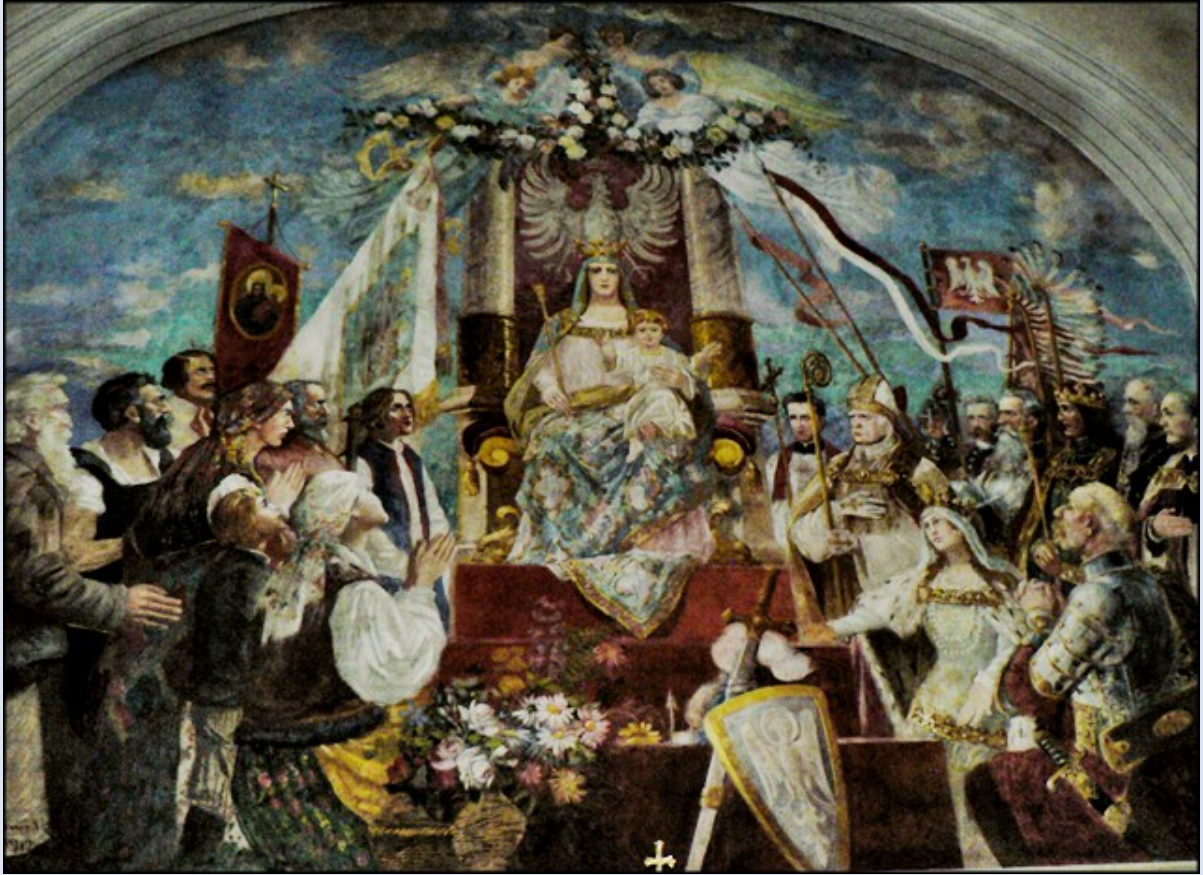
**KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POD WEZWANIEM
ŚW. JANA CHRZCICIELA I BOŻEGO CIAŁA**

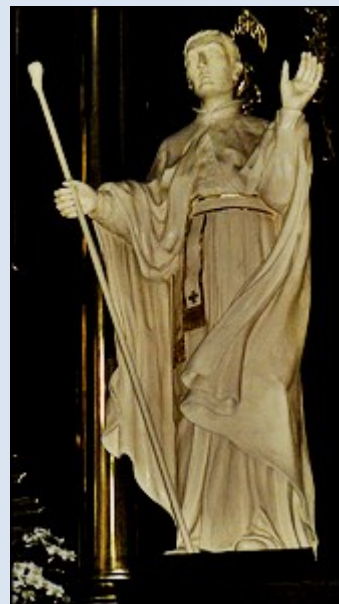
Założenie parafii jarosławskiej sięga roku 1523. Pierwszy kościół parafialny pod wezwaniem św. Mikołaja wzniesiono wśród starodawnej osady jarosławskiej w miejscu, gdzie później stanął klasztor P.P. Benedyktynów. Po przeniesieniu miasta po roku 1575 na nowe miejsce odpowiadające obecnemu rynkowi, wzniesiono w jego zachodniej stronie drugi z rzędu kościół parafialny w roku 1475, staraniem Spółki Tarnowskiego kasztelana krakowskiego i mieszczan jarosławskich, w stylu gotyckim. Kościół ten kilkakrotnie niszczonej pożarami osadził się do roku 1804. Gdy w tymże roku zawallła się wieża na kościele z posągami św. Michała na szczycie i nie zamierzono go odnawiać, został z nakazu władz austriackich w roku 1807 zburzony. Wówczas obecny kościół został przeznaczony na kościół parafialny. Ten trzeci z rzędu kościół parafialny, fundowany dla OO. Jezuitów przez Zofię ze Sprowy i jej męża Jana Kostkę wojewodę sandomierskiego, dziełców Jarosławia, został zbudowany w latach 1582-1594 w stylu późnego renesansu według planów architekta holenderskiego Józefa Britiusa i poświęcony pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty. Na poświęceniu kościoła wygłosił kazanie ks. Piotr Skarża. Po pożarze w roku 1625 kościół odbudowała Anna Ostrogska wojewodzina wołyńska ówczesna właścicielka Jarosławia. Po kasacie zakonu OO. Jezuitów (1775) obecna fara służyła za magazyn wojskowy. Dopiero po zniszczeniu kościoła parafialnego, który stał na rynku odkupił go od władz austriackich w roku 1808 książę Adam Czartoryski i podarował parafii jarosławskiej. Wówczas został kościół na nowo poświęcony pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela i Bożego Ciała i odłóż jest kościołem parafialnym w Jarosławiu. W roku 1862 pożar zniszczył całkowicie wnętrze kościoła. Wyratowano tylko niewiele zabytkowych rzeźbicemną gotycką figurę Matki Boskiej z XVI w. z dawnej fary na rynku (obecnie w prezbiterium), krzyż XVII w. (obecnie w zakrystii), krzyż w stylu późnego baroku z XVII w. dzieło Antoniego Osieńskiego (obecnie w ołtarzu P. Jezusa w prawej nawie). Dzięki ofiarności parafian i staraniem ks. proboszcza Antoniego Żelaznego został kościół odrestaurowany. W roku 1912 otrzymała fara nowoczesną polichromię pedzła Leona Winterowskiego artysty malarza ze Lwowa. Freskowe malowidło w lewej nawie przedstawia hołd Królowej Korony Polskiej ze współczesnymi postaciami. Potężne filary miały dźwigać kopułę, której nie wykonano. Fasada kościoła wykazuje mieszaninę kilku stylów. Na ścianie południowej zachował się ślad dawnej attyki renesansowej. Na murze przykościelnym ustawiono w XVIII w. dwanaście kamiennych posągów Patronów kościoła św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty oraz świętych jezuitów. Monumentalne schody prowadzą na plac im. Piotra Skarży, inicjatora budowy kościoła i sąsiedniego gmachu będącego częścią dawnego kolegium OO. Jezuitów, starej uczelni zakonnej z XVI w. (obecna wikarówka). Tuż przy wikarówce zwraca uwagę wyniosła wieża zegarowa i przy kościele nowoczesna dzwonnica dźwigająca zabytkowy dzwon z dawnej fary z roku 1625.

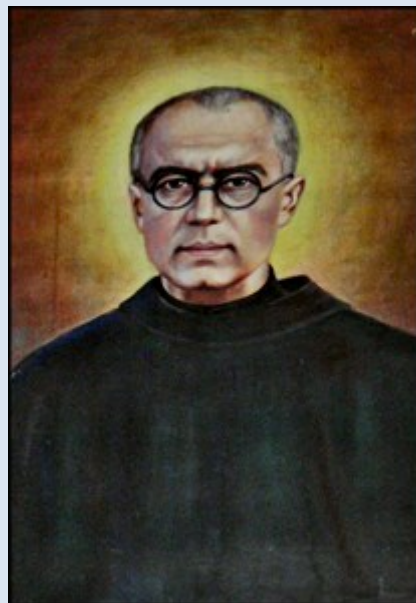

zdjęcia: *Jan Nitecki*

zdjęcia w czerwonej obwódce zapożyczono z:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1f/Fara_drzwi_Jaros%C5%82aw.JPG

<http://www.kolegiata.org/kolegiata>